

Al voor Hans van der ...

Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 1999–2000

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

319

Vragen van het lid **Oedayraj Singh Varma** (GroenLinks) aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de *affaire van het verdwenen Russisch logboek*. (Ingezonden 28 oktober 1999)

1
Kunt u uitsluiten dat het Russische logboek dat op 12 juni 1985 aan de Nederlandse kust werd gevonden¹ afkomstig was van een Russische onderzeeër die enkele dagen daarvoor in het Noorse Sognefjord aanwezig was en daar mogelijk is vergaan?

2
Is er een machtiging afgegeven voor het verstrekken van informatie aan de Noorse marine of aan andere buitenlandse autoriteiten over de vindplaats van het Russische logboek? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wilt u dan een kopie van deze machtiging overleggen?

3
Deelt u, in het licht van de correspondentie tussen de BVD en de Noorse autoriteiten en het feit dat een BVD-verzoek om informatie over de heer Valkenier leidde tot een uitgebreid buurtonderzoek door de PID Haarlem, thans nog de mening van uw voorganger dat de heer Koops van de PID deze actie geheel op eigen initiatief heeft uitgevoerd?²

4
Hoe kunnen MID en BVD in de verstrekte stukken tot de conclusie komen dat het logboek «van generlei waarde»³ is, terwijl uit de onder ede afgelegde verklaring van MARID-agent Molléna en uit een brief van het Ministerie van Defensie blijkt dat «de slechte staat van het logboek een goede analyse onmogelijk heeft gemaakt»?⁴

5
Hoe kan een opdracht tot verwijdering of vernietiging van een inlichtingendossier een dag later tot stand komen dan de feitelijke verwijdering of vernietiging?⁵ Komt het vaker voor dat de datum van verwijderings- of vernietigingsbesluiten valt na de feitelijke verwijdering of vernietiging? Hoe komen opdrachten daartoe tot stand?

6
Wat is uw oordeel over het vernietigen van stukken lopende een gerechtelijke procedure? Kunt u een overzicht geven van het aantal onder uw verantwoordelijkheid (en die van uw voorganger) vernietigde stukken lopende een proces?

7
Kunt u verklaren waarom namens de heer Valkenier opnieuw wordt geprocedeerd over stukken die de BVD weigert te laten zien? Heeft uw voorganger zich vergist, of de Kamer

onjuist geïnformeerd, toen hij op Kamervragen⁶ antwoordde dat alle stukken betreffende deze zaak ter inzage zouden zijn gelegd? Wilt u toezeggen dat u de belofte van uw voorganger thans alsnog inlost?

¹ Door de heren Valkenier en Veldkamp. De zaak is ook wel bekend als de zaak Valkenier.

² Beschikking van de Minister van BZ, d.d. 25 april 1990 (32.438 SG/Kab), bijlage ondershands aan bewindspersoon toegezonden.

³ CAP meldingsformulier Russisch Logboek, 31 mei 1989, bijlage ondershands aan bewindspersoon toegezonden.

⁴ Brief van 17 september 1992 (JZMEG 2/0680/BST), bijlage ondershands aan bewindspersoon toegezonden.

⁵ Op 20 december 1990 zijn delen uit het BVD-rapport over deze zaak verwijderd. Daarbij wordt verwezen naar een BZK-brief gedateerd 21 december 1990. Vertrouwelijk CAP-meldingsformulier d.d. 31 mei 1989, bijlage ondershands aan bewindspersoon toegezonden.

⁶ Aanhangsel Handelingen nr. 1895, vergaderjaar 1995–1996.

Antwoord

Antwoord van minister **Peper** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties). (Ontvangen 22 november 1999)

1
Nee.

2
Na de inwerkingtreding van de huidige Wet op de inlichtingen- en

veiligheidsdiensten (Wiv) op 1 februari 1988 is begonnen met de totstandbrenging van de nodige uitvoeringsregelingen. Een machtiging als bedoeld in artikel 16, tweede lid, van de Wiv, waarbij het gaat om de verstrekking van persoonsgegevens aan niet-overheidsorganen, is door de Minister van Binnenlandse Zaken afgegeven op 30 oktober 1989. Daarmee werd de tot dan gebruikelijke praktijk geformaliseerd. Ingevolge deze machtiging mag het Hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst persoonsgegevens verstrekken aan de inlichtingen- en veiligheidsdiensten van daarvoor in aanmerking komende mogendheden in de gevallen waarin de verstrekking noodzakelijk is ten behoeve van de internationale samenwerking in het belang van de democratische rechtsorde, dan wel de veiligheid of andere gewichtige belangen van de Staat.

3

Ja, zoals mevrouw Dales in haar antwoord op kamervragen van de heer Willems reeds heeft medegedeeld heeft een ambtenaar van de PID-Haarlem op eigen initiatief een beknopt onderzoek ingesteld¹.

4

Het een sluit het ander niet uit. Dat blijkt ook uit het bij de vragen gevoegde stuk van het Ministerie van Defensie, Directie Juridische Zaken². Daarin wordt niet alleen gemeld dat de toenmalige MARID niet tot een goede analyse kon komen omdat het boek in een te slechte staat verkeerde maar ook dat hetgeen wel ontcijferd kon worden niet interessant was en geen duidelijk inzicht gaf in de herkomst van het boek.

5

Deze vraag moet op een misverstand berusten. De in het vrijgegeven document genoemde datum van 20 december 1990 heeft betrekking op de feitelijke verwijdering van de desbetreffende gegevens. De datum van 21 december 1990 verwijst naar de brief van de toenmalige Minister van Binnenlandse Zaken nr. 33.451 SG/Kab waarin van deze verwijdering aan betrokkene mededeling wordt gedaan. Er is dus geen sprake van dat de opdracht tot verwijdering later is gegeven dan de feitelijke verwijdering.

6

Ik onderschrijf zonder enig voorbehoud het oordeel van de Afdeling bestuursrechtspraak hierover. In haar uitspraak van 8 januari 1996, nr. H01.96.0808, stelt de Afdeling «dat een overheidsorgaan (...) na de indiening van een verzoek op grond van artikel 3, eerste lid, van de WOB niet de vrijheid bezit over te gaan tot vernietiging van documenten waarop het verzoek betrekking heeft. Een ander uitgangspunt zou immers de aanspraken die de WOB beoogt te bieden bij voorbaat illusoir maken. Dat houdt in dat – onverminderd de toepasselijkheid van andere wettelijke regelingen – geen vernietiging van dergelijke documenten dient plaats te vinden voordat in voorkomende gevallen de vrijheid daartoe voortvloeit uit een definitieve rechterlijke uitspraak omtrent het WOB-verzoek». Overige vernietigingen van stukken lopende een proces zijn er onder mijn verantwoordelijkheid en die van mijn ambtsvoorganger niet geweest.

7

Mijn ambtsvoorganger heeft zich niet vergist of de Kamer onjuist geïnformeerd. De procedure die heeft geleid tot de in het antwoord op vraag 6 aangehaalde uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak had betrekking op de inzage door de heer Valkenier van op hem betrekking hebbende persoonsgegevens. In antwoord op door u gestelde vragen heeft mijn ambtsvoorganger medegedeeld dat de heer Valkenier in oktober 1994 inzage heeft gekregen in alle gegevens die met betrekking tot deze kwestie over hem bewaard zijn gebleven³. De huidige procedure heeft betrekking op bij de BVD aanwezige gegevens met betrekking tot het logboek. In het kader van een daartoe strekkend verzoek heeft de heer Valkenier inzage gekregen in de door hem daarover aan de BVD ter inzage gevraagde documenten (na bewerking in verband met de bescherming van persoonsgegevens van derden en bronnen en/of werkwijzen van de BVD). De heer Valkenier heeft tegen mijn

beschikking een bezwaarschrift ingediend.

¹ Aangangsel Handelingen nr. 1353, vergaderjaar 1990–1991, antwoord op de vragen 4 en 5.

² Ministerie van Defensie, Directie Juridische Zaken, Afdeling Bestuurs-, Straf- en Tuchtrecht, memo van 17 september 1992, in noot 4 bij de vragen aangeduid als brief (JZMEG2/0680/BS).

³ Aangangsel Handelingen nr. 1895, vergaderjaar 1995–1996, antwoord op de vragen 2 en 6.